

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la:
Administrațiunea tipografiei arhidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 47,
Correspondențele sînt a se adresa la:
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 37.
Epistole neîncantate se refuză. — Articuli republicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr. rëndul cu litere gurmănd — și timbru de 30 cr. pentru fie-care publicare.

Revista politică.

Sibiin, în 5 Martie.

Diarele nu încetă de a aduce scrieri despre feliicitările ce se trimit din toate părțile M. Sale din cauza logodirei succesului pe tron Rudolf cu princesa Stefania. Intre alte a mintim la locul acesta și de hotărîrea ce a luat în privința aceasta partida independentă din dieta Ungariei, ca de un caracteristic al timpului de față. Partida aceasta în conferența ei dela 12 Martie n. a decis a lua și ea parte la deputațiunea, ce avea a se trimite să feliciteze, cu cel puțin trei membri. Cu toate aceste nu constringe pe membrii sei, ci îi lasă după buna lor chibzuire, să participe sau să nu participe la deputațiunea de felicitare. Se vede că înșiși aderenții lui Kossuth au mai slăbit din ilusunile lor politice și încet, încet se apropie de actualitatea din monarhie.

Ministrul de justiție și de comerț a convocat, ne spune „P. Ll.”, un numer mai mare de deputați transilvăneni fără deosebire de partidă la o consultare asupra regulării proprietății din Transilvania. — Proiectul de lege privitoriu la regulare este deja publicat.

În afacerea privitoare la introducerea jurisdicțiunii în administrațiune, deputatul Szájbelly avea să vină în casa deputaților cu propunerea, ca guvernul să aducă cât mai curând un proiect, prin care să se reguleze afacerea aceasta și încă în dieta prezentă. După o telegramă de ieri dela Budapesta propunerea aceasta s'a respins după ce a declarat Tisza: că guvernul a hotărât a pune încă în anul acesta pe masa dietei proiecte despre reformarea poliției și calificațiunea funcționarilor. Mai departe se vor lua măsuri, ca administrațiunea de bani să se ia din mâna funcționarilor municipali, transpunându-se casselor corespunzătoare

Astăzi se începe desbaterea specială a ministeriului de justiție. După „N. fr. Presse” vestitul tratat de căi ferate între Austro-Ungaria și Serbia s'a terminat alaltăieri.

Printre partidele slavice și clericale din Austria, dice „P. Ll.”, suflă un curent de ostilitate contra imperiului german, care nu enici nu nici pericolos pentru obiectul urei lor. Curentul însă nici odată n'a cutezat a eși pe față ca în zilele aceste. Nimeana altul, decât deputatul Hausner, cărui i zidise foile din Viena un piedestal, prin care s'a înălțat la glorie și vață, a fost acela, care a dat tonul în senatul imperial, în care au întonat de odată Polonii, Cechii și Ultramontanii. „Firesce fie-care dintre fracțiunile aceste — i se scrie lui „P. Ll.” dela Viena — și va fi gândit alt ceva. Polonii vor fi avut dinaintea ochilor o alianță cu Franța, Cechii cu Rusia și ultramontanii poate cu amândouă, la toată întemplarea cu așteptul contra Italiei Ei bine „P. Ll.” nu se arată de tot îngrigrit de curentul acesta și susține că oficiul de externe din Viena nu va

ave nici o greutate de a dovedi principelui Bismarck, că astfel de manifestări, cum a fost cea din discursul lui Hausner, cu colorit anti-german, nu au nici o însemnătate și nu dau direcțiune opiniunii publice din Austro-Ungaria. Correspondentul foiei citate continuă dicind: că alianța cu Germania este faptă implinită. Alianța înse nu este îndreptată contra Franței; între împregiurări poate fi îndreptată contra Rusiei. Cât timp caracterul alianței nu era așa clar, cum este acum alianța, n'a fost opugnată de Cechi și de ultramontani. De când însă este îndeverat, că Austro-Ungaria face cu Germania cauză comună, ca eventual și dacă ar fi de lipsă să înfrânze pe Rusia, es fracțiunile slavice din senatul imperial la iveală.

Este de însemnat, că „P. Ll.” află cu cale a atinge coarda atitudinii fracțiunilor slavice în fața unei alianțe austro-ungare-germane contra Rusiei. Chiar atingerea aceasta poate face pe aliații dela Berlin să caute cu neîncredere asupra Austro-Ungariei.

„D. Ztg.” în revista de luni califică alarmele cu resboiul numai de nise mijloace pentru asigurarea proiectului privitor la înnulțirea armatei. Cu toate aceste citează din „Köln. Ztg.” locuri, din care se vede, că Bismarck este aproape a face pe Germania se tragă sabia, dacă Rusia nu va da mai bune probe de loialitate față cu Germania. Și „Post” din Berlin dice, că nu va fi nici o mirare dacă Bismarck perde încrederea în împăratul Wilhelm, că va sci susțină pacea, de oarece densus nu vrea să scie de un resboiu cu Rusia.

Din Roma, ne spune o telegramă dela 16 Martie n., că ministrul de externe Cairoli, răspundând la o interpelatiune a accentuat, că credința în tratate și alte împregiurări, sfătuesc amicitie cu Austria.

În Paris a ațitat respingerea în senat a unui articol, prin care se restringe ordinile călugăresci de a susține institute de instrucțiune, o agitațiune în contra tuturor congregațiilor neautorizate în Franța. Camera după ce legea generală a cădut în senat, a votat o resoluțiune, prin care și-a dat espresione dorinței, că guvernul să nu mai suferă decât congregațiuni autorizate.

Desbaterea bugetară în dieta Ungariei.

În ședința dela 4 Martie s'a continuat desbaterea bugetară.

Ant. Szájbelly declară respicat că nu va vorbi despre buget, critică înse pe preopinanti, și între acestia cu deosebire pe Jokai, care disese odată, că nu e revoluționar. Să și aducă însă Jokai a minte, că el a fost împreună cu oratorul și cu alții în 14 Martie 1848 în „Komlokert”, unde s'au formulat cele 12 puncte reunite, cari au fost baza revoluțiunii. Jokai a purtat pana, acesta e punctul de strălucire în cariera politică a lui Jokai.

Presidentul Szályy admonează pe orator să nu vorbască despre afaceri personale. (Aplause în dreapta.) Szájbelly: Jokai nu trebuie să se rușineze pentru aceasta, dacă ar trebui să-i fie rușine de ceva, apoi acest ceva e...

Presidentul Szályy: Admonez pe deputatul Szájbelly să vorbască la ordinea zilei, altfelui voui trebuie să-i detrag cuvântul. (Aplause în dreapta)

Szájbelly se îndoiesc că majoritatea ar lucra numai după convicțiunea sa; oratorul nu poate întimpina cu încredere pe un guvern, care se mulțemesce și cu un „Tac” din partea Croaților. (Aplause în stânga estromă.)

Ag. Pulszky: Noi nu putem să avem încredere în politica ministrului de finanțe, când vedem, cum se solcitează lucrările catastrale, cum se eschid din ce în ce mai mult elemente autonome dela conlucrare, când considerăm mai departe abuserile la încassarea contribuțiilor, procederea la arendarea dărilor de consum, care e întogmită și aședată pe baze curat fiscale fără a ține samă de interesele contribuenților. (Aplause în stânga.)

Nu putem să întimpinăm cu încredere pe un guvern care nu este în stare a da țerei o administrațiune bună. Experiența a dovedit, că guvernul scie și câștigă majoritatea în toate comitele, dar cu toate aceste administrațiunea se află într-o astfel de stare, încât si oratori din partida guvernamentală au trebuit să declare că stările actuale sînt de nesuferit. Acesta e și rezultatul lungi debateri bugetare. Ce e drept între partisanii nostri s'au ivit o divergență de păreri cu privire la o cestiune ce se referese la administrațiune, o cestiune, ce stă într-o strinsă legătură cu propunerile opoziției, dar acea divergență nu e de o însemnătate atât de mare încât membrii partidei noastre să nu poată rămâne împreună și să nu se lupte laolaltă pentru ameliorarea administrațiunii. Cestiunea indicată va mai da încă în curgerea vremii impuls la o discussiune detașată; de aceea nu voiesc a mai polemisa acum contra principiului de a se alege funcționarii administrativi pe viață, ci declar simplu, că experiențele ne vor sili în viitor să adoptăm sistema de denumire. În sfârșit mai observ cu privire la administrațiune, că reforma administrațiunii de stat trebuie să meargă mână în mână cu reforma administrațiunii comunale. Ministrul president a observat că efectele reformei propuse de noi vor fi simțite până în coliba cea din urmă și că se cere mult curagiu pentru a se ivi cineva cu astfel de planuri. Aceaste este adevărat, dar noi togma avem curagiu să privim drept în fața greutăților, precând guvernul spământându-se de aceste greutăți nu voiesc să facă nimic. Noi vom rămâne probabil în minoritate, dar ne vom despăgubi cu consciința, că am inițiat și discutat o cestiune într-un mod care de sigur va afla un resunet. (Aplause în stânga). Dar ministrul president va trebui să se mulțemescă cu mângăerea, că și modul, cum s'a respins

ieri propunerea lui Dárday în comisiunea juridică, e un felu de vot de încredere. (Aplause în stânga.) Până când ministrul president se va mulțemi cu un asemenea vot de încredere, neîncrederea noastră va fi pe deplin îndreptățită. (Aplause vii în stânga.)

În ședința dela 6 Martie propunătorii și-au ținut discursurile de încheiere. Ne mărginim a releva discursul lui Apponyi și Tisza.

Contele Alb. Apponyi: Doua ramuri mari ale regenerațiunii naționale reclamă această reformă. Mai întâi consolidarea materială a națiunii și situațiunea național-economică. Consolidarea materială nu se va pute realiza cu sistema de administrațiune actuală. Interesele cele mari ce le cere capitalul solid din afară la plasarea sa în Ungaria însămnă o premie de riscu, regretabilă și hazardoasă cu privire la relațiunile noastre publice administrative. (Aprobări în stânga. Să audim!)

Dar reforma aceasta e de lipsă și pentru promovarea puterilor morale ale națiunii noastre, căci pentru a caracteriza sistema actuală nu me pot folosi decât de termenul că ea are un efect direct demoralizator.

Această sistemă e numai o garanție pentru arbitriu, pentru mania de domnire a celor puternici. E demoralizatoare și solidaritatea de altfel psihologicesc esplicabilă, între cei ce influențază alegerile și funcționarii aleși. Atât e sigur că aceste cercuri cu influență și puternice sînt îngagate oareși cum cu funcționarii, pe cari îi protejiază, și din acest motiv ele nu pot exercita controla de lipsă; nu se pot cere dela nimeana lucruri ce trec peste puterile omenesci. Funcționariul nu poate risca pânea sa revoltându-se contra patronilor sei puternici, acestia încă nuși pot jertfi clienții și așa s'a încetăținit la noi oare care sistemă de cruțare și adăpostire, care în multe părți otrăvesc moravurile. (Aplause în stânga.)

Sistema actuală nu e decât un cuprins numai de drepturi, de aci provine opiniunea respindată printre noi despre unilateralitatea drepturilor, trecându-se cu vederea îndatoririle ce corespund acelor drepturi, din acest motiv nu ascultă oamenii svatul, dat de altfel și de dl prim ministru, ca să și reguleze economie private, căci intradever o mare parte din relele noastre provine dela puțina putere morală a particularilor în economie lor private.

Guvernul umblă cu planul, cum se dice, de a convoca o anchetă pentru studiarea acestei cestiuni; prin urmare aceasta întrebare se ține de politica guvernului, care în faptă nu este politică, ci numai o tactică. Guvernul voiesc să se ferească de cestiune sau să nu ia responsabilitatea asupra sa și se ascunde la spatele anchetei. Aci se poate aplica acsioma: *Qui habet tempus, habet vitam.* (Aprobări în stânga.)

Sesiunea prezentă se apropie de sfârșit. Ancheta se va intruni la toamnă, va lucra și va substerne un elaborat voluminos, care va trebui stu-

diat, într'acea dieta se va închide și vor veni alegerile, de care Coloman Tisza fiind ministru de interne n'are să se teamă. (Aplause în stânga.) Aceasta este politică comitatensă și Tisza e un prea devotat ucenic al acestei politici decât să nu o urmeze. (Aplause în stânga.)

Majoritatea spriginind această procedere se va face și ea responsabilă pentru urmări, pentru decadența economică care astăzi s'ar mai pute împedea. (Mișcări în dreapta.)

Ministrul president Col. Tisza: Opozițiunea cere o reformă treptată a administrațiunii, cere introducerea justiției administrative. Oare noi nu voim aceste reforme? Ba și noi le voim, numai că această justiție nu trebuie organizată așa încât să poată împedea cu desăvârșire cursul administrațiunii. Deci toate afără delă modul de organizare și asupra acestui mod opozițiunea nu ne a lămurit. Încât pentru întrebarea de denumire a funcționarilor, aceasta e o afacere ce reclamă o compunere matură, un lucru, pe care l'a esperiat opozițiunea însăși, căci membrii ei nu s'au putut uni asupra acestui punct. Opozițiunea cere mai departe ca funcționarii să fie cu totul independenți în sus și în jos. Acesta e un lucru gingaș, căci de vom face pe funcționarii neatârtați de guvern, nu va lua nimenea responsabilitatea asupra sa pentru administrațiune. Inovățirea, că funcționarii municipali sânt corupți, o resping cu hotărîre. Încât pentru întrebarea de calificățiune și organizarea poliției, în această privință se face în ministeriu preparativele de lipsă; ear încât pentru proiectele de reformă radicală, mărturisesc că nu me pot decide la moment pentru una sau alta direcțiune. Voiesc să ascult mai întâiu oameni de specialitate, vou convocă o anchetă, compusă nu numai din funcționari ci și din bărbați, a căror participare la discuțiuni o reclamă opiniunea publică. Ancheta se va intruni la vară, dacă vom ave timp pentru convocare, căci prelungirea debaterilor dietale va face în cele din urmă și acest plan cu neputință. (Aplause vii în dreapta.) Pentru că de vom discuta în dietă în tot anul câte 10 luni, nici guvernul actual nici guvernele viitoare nu vor pute inactiva reforme. (Aplause vii și prelungeți în dreapta.)

După aceasta a urmat votarea.

La întrebarea primă: Se primesc bugetul de basă la debateră specială conform raportului comisiunei financiare? — a respuns o majoritate precumpenitoare în mod afirmativ, nu mai stânga extremă a votat contra. Prin aceasta a cădăt și propunerea lui H el f y. S'au respins propunerea lui Apponyi, de a se da guvernului un vot de neîncredere, pentru aceasta propunere au votat opozițiunea intrunită și deputații cari nu aparțin la nici o partidă. Ministrul s'au abținut dela votare. În sfârșit s'a pus la votare nominal propunerea lui E. Simonyi (vot de neîncredere fără motivare). Au votat dintre 445 deputați verifițați 222 cu nu, 174 cu da, absenți au fost 40 deputați, presidentul dietei n'a votat, prin urmare propunerea lui E. Simonyi s'a respins cu o majoritate de 48 voturi.

Col. Széll s'a abținut dela votare asupra propunerii lui Simonyi. Dintre deputați ce nu aparțin la nici o partidă au votat cu guvernul contele Pechy și Wahrmann.

Diarele bucurescene desbat de un timp incoace foarte viu cestiunea alianței în conflictul viitoriu european. Căltoria ministrului Brăteanu la Berlin este adusă în combinațiune cu alianța fiutare. Neputând urmări discuțiunea asupra acestei ces-

tiuni, și de și, după cum se înfațșază în presa de preste Carpați, punem sub ochii cetitorului un articol din „Resboinul“ dela 1 Martie; în care sânt reprezentate amândouă curenturile politice externe de acolo.

Eată articolul:

Earăși cestiunea alianței.

Un cetitoriu al diarului nostru, un bărbat foarte distins și foarte considerat, ne trimite o întempnare la cele susținute de noi relativ la cestiunea alianței, cu rugăciune ca s'o publicăm.

Ca unii, cari nu lăsam să treacă nici o ocazie, pentru a dovedi imparțialitatea noastră, ne grăbim a face loc în coloanele noastre acestei întempnării, espunind mai la vale și aprefierile noastre.

Eată oca întempnare:

Domnule redactor! „Ca și d-voastră cred, că este înjnat și aberndă acutișia, ca se v' declare veniața la cutare sau la cutare. Cu toate aceste măniera d-voastră de a rezona, se întoarce fără voie poate, mai cu constanță la o alianță foarte antiipatică țerei, și cred că v'oi demonstra aceasta în pușina cuvinte:

Este în țeară o țicțoare istorică, care se găsece în cele mai vechi documente și în gara poporului astăzi, și care este cuvântul de „Nemții“ — și dacă acesta nu va să țică exclusiv germani, înseamnă prinse de Austria în genere, pe Unguri, pe Polonezi etc. etc., adică pe inimicii țerei morale și materialmente.

Ori-ce rēu, ori-ce spoliăție de secolu, vine din partea țisului nume de „Nemții.“ Din Banat și până în Buceovina ori-ce pas este marcat cu sânge de Român apărând aceste țeri contra Nemților. Peste trei milioane de Români au cădăt astfel sub jugul lor, și acesti munși din Transilvania, cari erant refuții Românilor contra invasiilor străine, despart astăzi patria mună în două.

De altă parte, datorim Rusiei ceea ce ne-a rămas din vechia noastră patrie Dacia. Rușii au liberat pe țării de angarale, ei au scăpat țara de Turci, ne au dat Galați, Brăila, Giurgiu și Cetatea pe țării-urile Dunării, și în fine au pus frău la ambițiunile austriece în contra noastră. Instințiunile noastre moderne ni le-a dat Chiseleș; religia noastră ortodoxă se știe de 80 milioane Ruși etc. Dar să lăsam aceste cestiuni de sentimente, cari nu pot fi baza politicii naționale, când existența țerei este în joc. Trebuie ceva mai solid decât marea civilizație austriece, frumosele ei instinții și lealul și sincerul guvern al Croației, Boemiei, Transilvaniei etc., ca să le fie sub dăna, contra soldații statului celui mai barbar și mai desconsiderat depe fața globului precum calificăți pe Rusia azi.

Dar ca bază de argumente nu pot înșele, că armata austro-ungară, dator de naționalități de diferite, cu aspirații antagoniste, ar pute combata cu succes pe Ruși, cel pușin tot așa de buni soldați ca și ei, și animăți de ardătoarea voință de a libera pe consăngeniilor Slavi din Austria, cari sânt chemați ai combate. Mi se pare mie cu totul natural, că Solferino și Sadova se vor repeta într-o mai mare scară, casuri cari v'or preceda disoluțiunea statului austriece.

D-voastră, negreșit, întrevideți susșinerea Germaniei în această luptă și eu cred că dăna nu va lipsa de a da asistență ilustrului ei copil Carol I. Dar dacă Berlinul poată da un refuțiu principelui nostru țiar'ou ca nenorocit, el nu poate da la țoți Românii, chiar cu toată înlesnirea ce ne procură drumurile de fer ale lui Strouberg.

Dar, se presupunem (cum s'ar țice pentru Regele Prusiei) că, în contra tuturor esemplorilor moderne, Austria va eși victorioasă. Cine are să plătească atunci oalele sparte? Negreșit România: fiind că imaginița celui mai germanofob nu poate crede, că Rusia ne va ocroti sau cumpi. Ori, unde va fi câmpul de bătăie, presupunind, că sântem aliați austriece? Negreșit că în România. Și ce perspectivă pentru nenorocii nostri țărani!

Sânt multe cestiuni de aceeași natură; dar nu voiu să abuzez de coloanele d-voastre. Adaug numai că, după opt țile dela alianța noastră cu Austria, vom vedē țeara străbătută de cazaci dintr'o margine la alta; de oare-ce, ca amici sau inimici, Rușii sânt forțați a reveni la București în casa de resboiu.

Contez pe imparțialitatea d-voastre, și în interesul țerei, v'or rog să binevoiați a insera aceste în stimbabil d-voastre țiar.

28 Februarie 1880.

Admiratorul d-voastre S. S. L.

Și noi cunoașcem bine țara, și prin urmare scim pe de rost toate țicțoarele: — înse decănd cu resboiul din țicțora când am fost atât de batjocoriri de guvernul rus, decănd populația noastră rurală a suferit atât de mult cu rechișițiile pentru armata rusă: de când locuitorii țerei au fost așa de reu tratați de către autoritățile militare ruse, se fie bine încredințat onorabilul d. S. L. că lucrurile s'au schimbat, și că revenirea Rușilor n'o mai poate dori, decăt numai un scif nume de Român.

Tot astfel s'a schimbat țimpii în privința țicțoarelor și prejudiciilor contra așa numiților Nemți, atât prin înaintarea în cultură a poporul român, cât și prin progre-

sele realizate de vecinii nostri de dincolo de Carpați, sub toate raporturile.

A reproba foarte petrecute în veacurile anterioare numai are sens azi, când toate s'au schimbat: — afară numai dacă cineva vooesc să se lege de nesce iluziuni nerealisabile.

Onorabilul d. S. L. susține, că tot ce avem datorim Rusiei. Nici aici nu ne putem uia de loc cu autorul întempnării. Românii s'au luptat secolu întregi pentru a se scutura de stăpânirea otomană, fără ajutorul Rusiei, care pe atunci nici nu exista ca stat organizat. Complesanța Rusiei arțata acestei țeri sub manta ortodociei de câteva țecimi de ani incoace, a avut în realitate alte scopuri, decăt acela de a ne da vre o îmbunățire. Azi nu se îndoesce nimenea afară de rușo-fili, că rolurile ce au jucat Rușii până la anul 1877 n'au avut altă țintă decăt de a și întinde puterea și influența, de a da un avēnt mai mare panslavismului prin crearea statelor slave de peste Dunăre.

Nici-o dată naționalitatea noastră n'a fost espusa mai mult decăt azi, când ne aflăm încongiorați de trei state slave între cari Rusia cu tendența de crotopire și nimicire a celor lalte națiuni.

Ne aducem aminte — când generosul țar, cu ocaziunea ultimului resboiu, sosi la hotarele țerei și fu întâmpinat de Mitropolitul și de autoritățile țării, — de disprețul cu care a tractat pe acesti demnitari, cari și eșiseră înainte, pentru a l primi și cum s'a mirat că acestia nu i s'au adresat în limba rusă? *

Sē nu se înșele onorabilul d. S. L. asupra poziției guvernului austro-ungar față cu populația sa slavă, și se nu creadă, că majoritatea Slavilor din Austro-Ungaria ar schimba instințiunile liberale ale acestui imperiu cu enutul muscălesc. Nu trebuie să se creadă, că cele cinci milioane de Slavi din Ungaria, Croația, Stiria de jos, Iliria, Istria și Dalmația doresc a deveni vre o dată Muscali, sau că poziția lor geografică va permite vre o dată a fi aneșeați la Rusia. Azi nu au mai ramas decăt o parte a Boemezilor și o foarte mică parte a celor din Moravia, cari mai manifestă simpatii pentru Muscali; — înse în cazul unui resboiu contra Rusiei, se fie bine încredințat onor. d. S. L., că nici un singur soldat slav din Austro-Ungaria nu se va opune de a și face datoria, și de a se bate după cum s'a bătut todeauna, contra ori căru inimic al imperiului.

În ceea ce priveșce valoarea armatei ruse, și mai cu seamă a comandanților și oficerilor, o scim cu țoții de la 1877, când Osman Pașu cu puteri mult mai mici a gonit-o din Plevna.

Căt despre străbateră țerei de cazaci în cazul unui resboiu, aceasta rămâne la prevederile strategice ale statului nostru maior, care este dator a propune mijloacele prin care s'ar pute împedea înaintarea repede a cazacilor în interiorul țerei. Altă dată poate ne am fi îngrețit de năvălirea cazacilor; azi însă această trupă neregulată serveșce mai mult de nutremēt tunurilor.

Recunoștință datorim nobilii și marei Francie, care într'adevēr ne a făcut servicii mari și sincere fără a avē trebuința de noi, și care ne a scăpat de îngrozitorul protectorat rus.

Corespondențe particulare

ale „Telegrafului Român.“

S. Sebeș, în 3 Martie 1880 v. D-nule redactor! Apropiindu-se alegerile de deputați la universitatea săsească din Sibiu în 23 Martie n., dl Dr. Stefan Pecurar, primarul Sas-Sebeșului și advocat, a aflat de bine ca deputatul Sebeșenilor, a și da raport despre activitatea sa în decursul periodului de trei ani trecuți; aceasta a și făcut-o eri în 2 Martie v. Publicul a fost numeros, și nu pot țice, că nu s'a primit cu mulțamită raportul dēnsului precum și meritul dēnsului pentru subvențiunea de 1000 fl. ce școala rom. gr. or. din Sebeș

o primesc anualiter începēnd din anul 1879 dela universitatea săsească din Sibiu. Dēnsul arētând cum s'a adunat aceea avere, a arētat apoi cu cifre cât ar trebui să primim noi pre an de acolo. A arētat cât am fi noi Sebeșenii și cu șcaunul Sebeșului, îndreptății se primim și anume 23,000 fl. v. a. pre când azi se primesc numai 4000 din cari Romanii numai 1000 fl.; pre când de altă parte Mediașul cu șcaunul deși nu i s'ar conveni mai mult de 16,000 pre an, capētat înse preste 40,000. Toate aceste le-am ascultat cu plăcere; însă nu credeam nici de cât, și nice nu me acceptam, că dl Pecurar se vină și se se apuce de „Tel.“ țicēnd: că „Telegraful“ și cu cei dela „Telegraful“ au criticat și au batjocorit prin 8/17 nov. pre cei doi deputați români dela universitate, avēnd și numeroșii același din „Telegraful“ la îndemână.

Ba ce a fost mai mult, la fine se adresează către public, între care era și din țiar, ca deputat al sindului și al congresului și mulțamindu-l, raportează pre scurt despre activitatea dēnsului la aceste adunări țicēnd: că dela Marele Andreiu a ramas fonduri de preste un milion, și că dela stat se primesc în fie-care an 100,000 fl. eu scim 50,000 fl., și țice scitē ce s'a făcut și ce se face? nimic! fără numai salarii și remunerații; dēnsul țicē: a luptat din toate puterile, și toată atențiunea i a fost îndreptată asupra școalelor și asupra învățământului; înse țicē: nice barem 10 fl. nu s'a dat ajutor vre unui învățătoriu șerac, ori la vre-o școală miseră! și precănd dela popor tot mereu se cer bani, ca să se plătească șespele cele mari, pre atunci pentru bietul popor, cei din Sibiu, consistoriul nu face nimica.

Dacă vor face țoți deputații astfel de raporte către popor, atunci ar fi foarte trist, și nu sciu pre ce cale și cum s'ar mai pute colecta dela popor bani, pentru acoperirea șespelelor obveniende. —

Dupăce și-a finit raportul dl. Pecurar, a fost propus de dl. Deac de a se realege deputat la universitate pe periodul de trei ani următori. Ce se ține de cerc — adică comuncel ce au format șcaunul S. Sebeșului, — am aflat din isvor sigur, că s'ar fi candidat de Români dl A. Senor vice-comitele.

Eri șeara la 9 oare, precănd oamenii cuțeta la pășirea dulcelui celui lung, și la începerea unei vieți mai înfrēnate, clopetele dădeau signal de foc, carele prefăcu în cenușe câteva case și țuri. Focul a izbucnit în țura unui Sas, ce se țice că ar fi fost asigurat.

Varietăți.

* În deputațiunea de felicitare din casa magnăților este ales și Mitropolitul Românilor din Transilvania și Ungaria, Miron Romanul.

* (Denumire). Maiestatea Sa a denumit pe archimandritul Silvestru Morariu Andrevicu de Mitropolit gr. or. la Cernățiu.

* (Alegerile la universitate din cercul Sibiuului) se încep în 9/23 Martie la 8 oare dimineața în cancelaria comunală din Șura-mare.

* (Difteritica) a răpit dlui Basiliu Greavu, subțede reg. în Mercurea pe fi: Valeriu Ioan, Marcu Aureliu și Ana, în etate de 8, 10 și 4 ani, în țilele din 2 și 4 Martie a. c.

* (Mulțamită publică). „Iulia“ societatea universitarilor români din Cluj vine a și espriima sincera mulțamită ilustrului presidiu al Asociațiunei transilvane pentru stimata atențiune ce a dovedit donand bibliotecii următoarele scrieri: „Familia creștină,”

„Rosariul,“ „Emigranții la Brasilia,“ „Franklin opere alese,“ „Ouele Pasilor,“ „Cele două surori,“ „Noue istorioare,“ „Cei doi frați,“ „Conferența asupra economiei,“ „Istoriore pentru copii,“ „Inelul găsit,“ „Despre datoriile copiilor,“ „Rosa de Tannen-burg,“ „Mielul,“ „Privighitoarea“ toate dela același autor dl I. M. Riurean.

Asemenea primească stimatul domn M. Străjan expresiunea recunoștinței și a stimei din partea societății „Julia,“ pentru că a oferit câte 2 exemplare din prețuitele sale opuri „Manual de stilistică“ și „Educațiunea personală.“

Spiritul unei societăți se nutrește în prima linie din ideile depuse în opurile bibliotecii sale, din acest motiv rugăm pe onor domni autori, redactori și în genere stimata inteligență română să binevoiască a ne onora cu oferte literare de ori ce specie.

* (Mulțămită publică), se aduce din partea subsemnatului atât onoratele inteligențe brănece cât și stimatilor domni din giur care luând parte la balul din 17 Faun pentru ajutorarea scoalei capitale din Bran și având în vedere scopul de binefacere ne-a dat sucursul domniei lor cu sumele bunișoare, și anume: DD. George Pop Grideanul pretor, 3 fl., Ioan Moșoiu paroch, 3 fl., Leontin Puscariu paroch, 2 fl., George Manoiu prim. 3 fl., Ioan Stoian prim. 2 fl., Ioan Manoiu v. prim. 2 fl., Nicolau Moldovan v. pret. 2 fl., George Enescu, 2 fl., Ioan Persoiu neguț. 3 fl., Ilariu Plotogea paroch 2 fl. Dionisie Ionica mac, 4 fl. Ioan Cojan inv. 1 fl. N. Beit inv. 1 fl. Victor Dür 1 fl. Ioan Balca inv. 1 fl. Iosif Cojan paroch 1 fl. Const. Ianovicu 1 fl. Ioan Lascu controlor 2 fl. Ioan Strevoiu inv. 1 fl. Ioan Raț 2 fl. N. Pana inv. 1 fl. Ioan Dan paroch 2 fl. Iosif Enescu econ. 1 fl. I. Picu Băncilă 1 fl. Alekse Balea econ. 1 fl. Dimitrie Ianovicu 1 fl. Wilhelm Franzen birt. 1 fl. 50 cr. Ilariu Comșa insp. ș. 1 fl. Moise Ciurea paroch 1 fl. Ignat Helmuth paroch r. c. 2 fl. Ioan Surdu 1 fl. I. Kovacs 1 fl. L. Broschek 1 fl. M. Bohar 1 fl. Ioan Vlad v. not. 1 fl. Dumitru I. Boboc 1 fl. Stefan Letea 1 fl. Nicolau Pop sen. 2 fl. Dimitrie Tatulea paroch 2 fl. Nicolau Pop jun. 1 fl. Vlad Enescu 1 fl. George Lolu com. 1 fl. Stefan Ioson inv. dis. 1 fl. Bucur Gonțea 1 fl. I. Garnița maestru 1 fl. I. Ungart. com. 1 fl. 50 cr. Carol Flocc 1 fl. P. Hegy 1 fl. N. Stoica 1 fl. Florian K. 1 fl. Ioan Gerbacea v. prim. 1 fl. Moise Nedelu inv. 1 fl. Zichil Enescu 1 fl. George Gerbacea Onea com. 1 fl. Bucur Reit econ. 1 fl. Ioan Voiculescu com. 1 fl. Aron Moșoiu 1 fl. Ioan Băncila inv. 1 fl. Ioan Hamzea 1 fl. Ioan Răpea com. 1 fl. dle. Iulia Schelinger 1 fl. Carolina Flocc 50 cr. Katalina Schuster 50 cr. dnii Traian Meșian paroch 5 fl. Franz. Reisching director de cont. 3 fl. P. Rosenauer sub of. 2 fl. Carl Tatler prov. 2 fl. David Tatrang com. 2 fl. Ioan Popescu paroch 2 fl. Andreiu Rognai 2 fl. Nic. Garoiu adv. 1 fl. Schmidt. subof. 1 fl. I. Gașpar 1 fl. Nicolau Cîntea medic. 1 fl. George Bunceanu inv. 1 fl. Todor Bursan com. 2 fl. Nicolau Puscariu notar 3 fl. Ioan Puscariu notar 2 fl. Suma 115 fl. 50 cr. v. a.

Din care sumă subtragându-se spe-sele de 64 fl. 65 cr. rezultă un venit curat de 50 fl. 85 cr.

Venitul curat se va întrebuința de Onorata eforie școlară, parte pentru cumpărarea de cărți elevilor seraci a scoalei centrale, parte pentru înmulțirea tirii înființândei noastre bibliotecii școlare.

Ioachim Ciurea m. p.
inv. dirigit.

același nume, Nicolae Moldoveanu, fu atacat de un individ cu pușca. Umplătura se vede că a fost cu halice, dintre care una i s'a oprit atacatului în urechia dreaptă și alta în frunte. Prezența de spirit a acestui din urmă a făcut de atentatul n'a avut urmări mai rele. El și-a continuat drumul la stațiune, unde a dat de scire despre cele întâmplate. Atentatorul încă nu s'a găsit.

* (Earna) în a treia, ori doar chiar în a patra edițiune, ni se arată de achi dimineată prin o minsoare îmbelșugată.

PARTEA ȘTIINȚIFICĂ ȘI LITERARĂ.

Încă odată

„O transacție ortografică“.

Am primit dela „Un etimologist“ un răspuns la reflecșiunile, ce am făcut față cu propunerile D-sale. Făcând epistola cu chiar ortografia în-trebuințată de „Un etimologist“, voină a împlini prin aceasta din parte-ne nu numai dorința acestuia ci și un act de imparțialitate, pe care am observat-o în același chip și de altă dată, precum se amintesc în rându-urile ce urmează:

Stimabilă redacțiune!

Ve rog se datî loc sfirurilor următoare, pe cari me simt îndemnat a Vi le adresa drept respuns modest la observările critice, ce ati binevoit a face propunerilor mele.

Neajunsurile scrierei mele după D-Vstră sunt, precăt intelege, de doue feluri: etimologice și convenționale.

În respectul celor dintâie obiectati, că etimologia cuvintelor este adeseori numai „convențională“, adeseori „indolnică“ seau chiar cu totul „necunoscută“. Eu cred că se multămim Ceriului, pentru că am „convenit“ intru ceva, și încă cu totii, pentru că totii scriem d. e. in, imperat, sunt etc etc.; și ar fi de reprob, dacă s'ar afla cineva care ar vrê se mai altereze și puțină unitate, câtă o sustinem încă în scrierea noastră română. Se remăne pe lungă etimologia convențională după care între altele și formele gerundiale se derivă din infinitiv, d. e. lucrând, tăcând, făcând, venind de la a lucra, a tăce, a face, a veni. Toti ne-am dat cu acest fel de flexionare simplă și clară, și putem lăsa cercetările anevoioase asupra morfologiei pe sama filologilor, cari inse n'au se conturbe în punctul acesta claritatea conjugăției române, ori care ar fi apoi rezultatul final al scrutarilor lor erudite.

Dar în fine eu pun circumflecșul pe a și e pentru x, și numai pe i și u si eu dori se nu se mai pună sem n; odată pentru a imputina semnele, și a doua pentru a scăpa cu timpul de câte un x, care este aproape de i și u, aflându-se între amândouă aceste sunete.

Trecând acum la etimologiile „indolnice“ și „necunoscută“ Ve aduc a minte, stimabilă redacțiune, că casurile de indoeală seau necunoscută sunt pe deplin prevădute în espunerea mea. Am dis că necunoscută etimologia lui x seau x din vre un cuvânt, scriu totdeauna à seau à, precum facem deja mai totii, numai nu cu consecuență destulă. Scim bine că totii mai numai la cuvinte de origine latină insistăm asupra etimologiei, pe când suntem foarte toleranti în respectul scrierei cuvinte-

lor de origine slavică, grecescă, magiară... Asia mai totii scriem d. e. rânza, mântuire, desfi etimologia acestor cuvinte prescrie: rânza, mântuire. Tot astfel scriem deci d. e. brânza. Încăt pentru etimologia „indolnică“ a lui x din derivatele verbelor de conj. II și III terminate în —oriu, —oare, —ură, —ment, fiindca-suri de indoeală și neesistând nici legătură nemijlocită cu conjugățiunea nici vreă convențiune generală, scriu totdeauna în conformitate cu espunerea mea: à, d. e. alegătoriu, făcătoare, tăsătoare, credimânt..., întocmai precum fac fără de nici un scrupul chiar și multi Ci-pariani.

Prin urmare obiectările Dvstre, stimabilă redacțiune, în respectul etimologiilor „convenționale,“ „indolnice“ și „necunoscută“ nu mi se par a fi de o natură atât de gravă, încăt se ne poată suprima dorința, a scăpa de semnul scurtării de pe e pentru x, și de semnul circumflecșului de pe i și u pentru x.

Fată cu neajunsul „convențional,“ ce-l obiectati dîcînd că „i mut (adecă i) este în sfârșit numai un ce individual: lui i lipsește înainte de toate sancțiunea societății române...“ observ că toate la început sunt individuale. „Codițele“ încă au fost odată însușirea unei scrieri singuratică, care inse cu inecul s'a acceptat de cătră maioritatea scriitorilor români. Și cu i mut va trebui se facă cineva începutul; se va vedè apoi, dacă societatea română sancțiunează seau ba. Altcum cred că nu se recere nescăi curăgiu, pentru a esi cu i mut, deoarece acesta nu bate de loc la ochi.

Precum vedeti, stimabilă redacțiune, am acceptat simplificarea metodei, ce mi-ati propus-o. În modlul acesta s'ar putè stabili următoarea formulă simplă: d, s, t, de vine x, u, y înainte de i mut și i întărit (cu accentul acut). Adecă la d, ș, t corespund d, s, t; și pentru a nu scrie dî, sî, tî, întăresc numai pe i mut (i) cu ajutorul accentului acut scriind dî, sî, tî=đi, și, și.

Am observat, stimabilă redacțiune, că aveți bunavointa a reproduce articuli filologici și cu ortografia propriă autorului; Ve rog, urmați astfel și fatiă cu mine.

Un etimologist.

Am trebuî se repetim toate, câte le-am dis deja în privirea propunerilor facute de „Un etimologist.“ Cine a cetit cu atențiune obiectiunile noastre, va recunoască că ele stau și după răspunsul, ce ni l'a dat „Un etimologist.“ — Red.

Scolastic.

(Înceiere).

Considerându-le toate aceste ca creștini, și vedînd și convingîndu-se despre bunătățile cele nespuse de mari, ca rezultate ale propunerii, împărțirii și lățirii învățăturilor lui Christos între oameni în

Modul istoric,

nu vom căuta dar altul mai corespunzător intru a împărțai cultura religioasă copiilor în scoala poporală, cîl vom primi și'l vom îmbrățișa pe acesta cu toată căldura.

Istoria

1. Poate fi tratată cu inimă veselă.
2. Faptele corespund cerințelor intuiției.
3. Cuprinsul religios se află în istorie și adecă în formă concretă; poate fi dar căutat și aflat în ea, și prin urmare desvoltat din ea și adus la cunoscută prin însuși copiii, conduși de învățătoriu.
4. Istoriile nu se leagă de sisteme.

5. Istoria conduce pe calea desvoltării infantine.

Deci învățămîntul religiunei în scoala poporală are să fie îmbrăcat în formă de istorioare.

Istoriorele acele sînt a se lua din Testamentul vechiu și nou.

Testamentul vechiu și nou este stimat de popor și îmbrățit cu sănțenie. Istorisirea faptelor și evenimentelor cuprinse într'ensul este cunoscută poporului, fie și numai prin auzite, mai mult, ca ori care alta. Apoi copilul se deșteaptă între popor; pentru aceasta nici nu se cuvine, să ignoreze scoala cunoscutiile copilului, cu cari vine de a casă; ci pe basa celor cunoscută se păsească la cele necunoscută.

Cuprinsul istorioarei de propus să fie numai frumos; atunci impresiunea cea bună, ce o va face asupra inimii, minții și voiei copilului, îi va remăne nestearsă.

Istoriorele trebuiesc mai întâiu spusă de învățătoriu, apoi cetită și istorisită de scolari.

Învățătoriu esplică cuvintele neînțelese din istorioară; după aceea o desfășură în trăsuri scurte, în mod atrăgătoriu, de mișcă pe copil, — îi face impresiune; apoi caută și asupra părților ei singulare, asupra persoanelor și faptelor.

Prin aceasta vor primi copiii impresiunea, ce o face istoria asupra omului cu inimă bună; vor simți istorioara; se vor bucura de simțimintele cele bune și vor desprețui pe cele rele.

În fine după ce simțesc copiii istorioara și cugetă la ea, se desvolteze învățătoriu reprezentățiunile și noțiunile religioase și morale, cari se cuprind în istorioară; să ridice intuițiunile religioase la noțiuni, cari acum nu mai sînt seci, fiindcă au de fundament fapte concrete, și unde va afla cu cale, va aplica istorioara la viața copiilor.

Propunîndu-se și împărțîndu-se învățămîntul religiunei creștine în scoala poporală în modul acesta, vor putè copiii cuprinde, înțelege și îmbrățișa adevărul, binele și frumosul; vor spori intru a face bine, și a se feri de rău; vor progresa veseli pe calea spre perfecțiune însușinduși tot mai expresiv chipul și asemnarea lui Dumnezeu, învîrtînduși puterile, a contriubi la întemeierea și lățirea împărăției lui Dumnezeu pe pământ; unde nu pot prin trufia, fătăria, minciuna, ura frățească, sila, goana, răpirea și alte păcate murdare, cari surpă pe om din demnitatea sa; ci unde încolțesc, cresc și se desvoltează virtuțile creștinesci, pe ale cărora aripi se înalță omul deșteptat spre mărirea celui infinit.

După cetirea elaboratului se începe desbaterea asupra lui.

Apărînd mai multe păreri, adunarea decidă în sensul următoriu:

Elaboratul se primesc în totalul seu cuprins de bun.

Manualele de religiune introduce până acum în școlă sînt recunoscută de nemetodice.

Doresc, să se facă reformă în învățămîntul religiunei după principiile sulate în elaboratul sus menționat acolo, unde va fi posibil.

În fine se trece la desbaterea temei: Eserciție intuitive pentru anul prim de școlă și a nume obiectul instituțiunei și metodul.

Spre studiarea și resolvarea acestei teme se alege o comisiune în persoanele domnilor: I. Peligrad, C. Mujlea, E. Cureanu și F. Șoneru.

G. Moian m. p.
not. subreun.

Îndreptare. În numărul trecut în articolul: „Idus Martii” s'a străcurat în şirul al doilea eroarea „până” în loc de: „fără”.

Bursa de Viena și Pesta
din 16 Martie 1880

	Viena	Pesta
Renta de aur	102.10	101.95
I emisie de oblig. de stat dela drumul de fer orient. ung.	—	78.75
II emisie de oblig. de stat dela drumul de fer orient. ung.	92.25	91.75
Oblig. de stat dela 1876 de ale drumului de fer orient. ung.	82.—	82.—
Împrumutul dramurilor de fer ung.	118.50	119.—
Obligațiuni ung. de rescumpărarea pământului	90.—	89.85
Obligațiuni ung. cu clausulă de sorție	—	88.50
Obligațiuni urbariale temeșane	88.25	88.—
Obligațiuni urb. temeș. cu clausulă de sorție	—	87.50
Obligațiuni urbariale transilvane	88.70	88.25
Obligațiuni urbariale croato-slavo-	92.50	—
Obligațiuni ung. de rescumpărarea decimeii de vin	91.25	91.25
Datorie de stat austriacă în hârtie	71.70	71.40
Datorie de stat în argint	72.25	72.—
Renta de aur austriacă	86.55	86.25
Sorți de stat dela 1860	128.75	128.50
Acețiuni de bancă austro-ung.	836.—	830.—
Acețiuni de bancă de credit ung.	300.50	300.50
Acețiuni de credit aust.	282.75	283.—
Sorți ungurești cu premii	—	112.75
Argint	—	—
Galbin	5.57	5.45
Napoleon	9.45 1/2	9.44
100 marce nemțești	58.15	58.15
London (pe polița de trei luni)	118.65	118.50

Economic.

Brașov, 12 Martie n. Pro hectolitru: Grâu. fl. 8.40—9.40; Grâu scăzător fl. 6.20; Săcăra fl. 6—6.25; Orz fl. 4.80—5.; Ovăs fl. 3.20—3.30; Cucuruz fl. 5.70; Mălaiu fl. 6.70; Mazere fl. 7.75; Linte fl. 9.20; Fasole fl. 6.50 Sămânță de in fl. 11.90 Sămânță de cânepă fl. 5.60—Cartofi fl. 2.— pro chilo: carne de vită 44 cr. carne de porc 48 cr.; carne de oaie — cr.; Său de bovine proaspăt fl. 35; (pro 100 chilo); topit 48 fl.

Făgăraș, 12 Martie n. Pro hectolitru Grâu fl. 9.50—10.50; grâu scăzător fl. 8.50—9.; săcăra fl. 6—6.25; orz fl. 4—5.; ovăs fl. 2.90—3.20; cucuruz fl. 5—5.20; mălaiu fl. —.; Sămânță de cânepă fl. 6—8.—; mazere fl. —.; linte fl. —.; fasole fl. 6—7 crumpene fl. 1.20—2.; pro 100 chilo: Sănișă fl. 60—75; său brut fl. —.; său de lumină fl. 38.—; onsoare fl. 60—65; cânepă fl. 30—35.; sămânță de in fl. —.; săpun fl. —.; fână fl. 2.—2.25; spirit pro grad 10% — cr.; pro chilo: carne de vită 42 cr. carne de vițel — 36— cr.; carne de porc — 44 cr.; carne de miel (ua miel întreg) fl. 2—3.60; ouă — de a cr. Tergul de ață a fost mare; în țerg s'a adus multă săcăra. Terani duseră marfa prin case și totuși n'au putut-o vinde.

Estras din foaia oficială „Budapesti Közlöny.”

Licitățuni: în 31 Martie și 30 Aprilie imob. lui Michail Henter în Ceaclea. (judec. cerc. Aiud); în 15 Aprilie imob. lui Michail Petrescu în Bretaia (trib. Deva); în 14 Aprilie și 14 Maiu imob. lui Gavriil Timariu în Turda (trib.); în 3 Maiu imob. lui Ioan Ban în Dedaci (trib. Deva); în 24 Aprilie și 24 Maiu imob. lui Ioan alui Iosif. Micu în Sevestri (judec. cerc. Făgăraș); în 22 Martie și 24 Aprilie imob. lui Ioan Simion Hăbean în Daia (trib. Alba Iulia); în 31 Martie imob. lui Teodor Rotoa în Nireș (judec. cerc. Huedin); în 1 Aprilie și 1 Maiu imob. lui Eghita Stenca în Ghilaj; în 1 Aprilie și 1 Maiu imob. lui Emeric Nagy în Oraștie în 12 Aprilie imob. lui Nicolau Bogeta în Hunedoara; în 26 Martie imob. remasului după Demian Schweighoffer în Racoșda (trib. Deva); în 13 Aprilie și 10 Maiu imob. lui Ernst Kabos în Măneștur (judec. cerc. Huedin); în 21 Aprilie și 21 Maiu imob. lui Michail Mariș în Măreșel (trib. Cluj); în 26 Martie imob. lui George Muntean și soții în Șura-mică (trib. Sibiu); în 24 Martie și 26 Aprilie imob. lui Coloman Kossa în Ibașărieu (trib.); în 24 Martie imob. lui Ilie Herlea și soții în Vinerea (trib. Deva); în 5 Aprilie și 5 Maiu imob. remasului după soția lui Alecsandru Medve în N. Kagy (judec. cerc. Székelyhid).

La Nr. 525.

CONCURS.

Pentru ocuparea stațiunii de paroch în comuna bisericească gr. or. din Feleag (Magyar-Felek) de clasa a III-a se scrie concurs cu termenul până la 31 Martie a. c. vechiu.

Emolumentele sânt:
1. Casa parochială cu edificie economică și grădina de legumi de 1/2 juger;
2. Cimitierul din giurul bisericii cu pomi;
3. Porțiune canonică de 2 1/2 jugere arătură și fâneaț;
4. Dela 97 familii câte o ferdelă veche de bucate în grăunțe și stola îndatinată.

Concurenții își vor adresa aplicațiile lor instruite conform prescrierilor statutului organic la subscrisul în Pa-loș, p. u. Cohalm (Kóhalm) până la termenul sus arătat.

În conțelegere cu comitetul parochial.

Teofil Gheaja m. p.
adm. ppres.

Nr. 106

3—3

CONCURS.

Pentru vacanta parochie română gr. or. Trapold clasa a III presbiteratul Sighișoarei în urma resignațiunii parochului Sofroniu Brândușă în sensul prea venerabilei ordinațiuni consistoriale dto 23 Ianuarie c. Nr. 149 B. se scrie prin aceasta concurs cu termenul 31 Martie st. vechiu.

Emolumentele sânt:

1. Casă parochială cu două încăperi, una bucatărie, cu edificie economică recerute în stare bună, și grădina de poame.

2. Șapte jugere pământ, parte arătură, parte fâneaț, — dintre cari 3 1/2 jugere folosibile ca semănătură în tot anul.

3. Dela 80 familii române câte o ferdelă cucuruz sfărmit, mesură veche.

4. Dela 400 familii neurustice câte 17 cr. v. a. simbria anuală și câte o ți de lucru dela fe-care familie.

5. O verđerie.

6. Șese stângini de lemne de foc, și în fine

7. Venitele stolare, regulate prin sinodul parochial.

Cei ce doresc a compete la această parochie sânt avisați ași trimite subscrisului oficiu presbiteral până la termenul indicat petițiile lor instruite în sensul „stat. org.” a dispozițiunilor sinodale din anul 1873 și a regulamentulului congresual din anul 1878 documentând pe lângă cunoștința limbii materne și a celei maghiare sau germăne, având a se prezenta până la expirarea concursului în vre-o duminică sau serbătoare în biserica din loc spre ași arăta dexteritatea în cântare, tipic sau cuvântare.

Sighișoara 21 Februarie 1880.

Oficiul presbiteral gr. or. al Sighișoarei.
În conțelegere cu comitetul parochial concertant.

Zacharia Boiu m. p.
presbiter.

Nr. 33

3—3

CONCURS.

Spre întregirea vacantei stațiunii parochiale de a III clasă din comuna Corbi presbiteratul Făgărașului II se scrie concurs nou cu termenul până la 16 Martie a. c. v.

Emolumentele sânt tot cele publicate în concursul cel dintăiu la 26 Iulie 1879 în Nrii „Teleg. Roman” 88, 89 și 90.

Doritorii de a ocupa această parochie vacantă își vor așterne concursurile sale instruite cu documentele recerute conform „stat. org.” până la ziua prefătă subscrisului scaun protopresbiteral.

Avrîg 20 Februarie 1880.

În conțelegere cu comitetul parochial.

Vasilie Maocim m. p.
adm. prot.

Nr. 35.

2—3

EDICT.

Georgiu Mitarcă, de religiuena gr. or. din Jimbor (Zsombor) pretura Oclandului, presbiteratul Cohalmului, părăsind de 5 ani de ȕile în mod clandestin pre legitima lui muere Bucura Șerban tot din Jimbor fără a se sci locul ubicațiunei lui, se provoacă prin aceasta a se prezenta în restimp de 6 luni de ȕile, sau în persoană, sau prin reprezentant legitimat, înaintea subscrisului for matrimonial, căci altfel procesul în contrăi urȕit, se va decide în înțelesul legilor în vigoare.

Cohalm, 22 Ianuarie 1880.

Dela forul matrimonial judecătoresc de I-a instanță gr. res. al Cohalmului.

Nicolau D. Mircea m. p.
adm. protop.

Nr. 36.

2—3

EDICT.

Anghel Ilie Chidu de religiuena gr. or. din Porcesci, comitatul Sibiuului în Transilvania, carele de 7 ani, cu necredință a părăsit pre legiuia lui socie Floarea născută Maniu Purecea tot de acolo, fără a se sci ubicațiunea lui prin aceasta se citează, ca în termen de un an și o ȕi dela ziua publicărei prime a acestui edict, se se înfățișeze înaintea subsemnatului for matrimonial, căci la din contră procesul intenționat contrăi de cătră muerea lui în sensul legii se va decide și în absența densusului.

Sibiu, 1 Februarie 1880.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al tractului Sibiuului II ca for matrimonial de prima instanță.

Nr. 35.

2—3

EDICT.

Ana născută Achim Filip de religiuena gr. or. din Porcești comitatul Sibiuului în Transilvania, carele de doi ani și jumătate a părăsit cu necredință pre legiuitul ei bărbat Ioan I. Costein Boancaș tot de acolo, fără a se se scie până acum ubicațiunea ei, prin aceasta se citează, ca în termen de un an și o ȕi dela prima publicațiune a acestui edict se se prezenteze înaintea subsemnatului

for matrimonial, căci la din contră, procesul intentat contrăi de cătră bărbatul ei, se va decide în sensul prescrierilor legii și în absența ei.

Sibiu 1 Februarie 1880.

Forul matrimonial gr. or. al protopresbiteratului Sibiu al II-lea.

Nr. 97.

2—3

EDICT.

Elena născută Vasilie Gămulea din Brașov, care a părăsit cu necredință de 6 ani de ȕile pe legiuitul ei bărbat Ioan Nicolae Savu, tot din Brașov fără de a se sci locul ubicațiunei ei, este prin aceasta citată, ca în termen de un an se se prezenteze înaintea subsemnatului for matrimonial, căci la din contră și în absența ei se va pertracta și decide procesul divorțial, intentat asuprași de soțul ei. Brașov în 5 Februarie 1880.

Forul matrimonial gr. or. al Brașovului I.

Iosif Barac m. p.
presbiter.

Nr. 83.

2—3

EDICT.

Ilie Cocă din Sănpetru, care aproape de 10 ani părăsi cu necredință pre legiuita lui soție Parashiva Dragoș, tot de acolo, și pribegese în lume fără a se sci ubicațiunea lui, se provoacă prin aceasta, ca în termen de un an dela publicarea acestui edict se se prezenteze înaintea subscrisului for matrimonial, căci la din contră și în absența lui se va decide procesul divorțial intentat asuprași.

Brașov în 31 Ianuarie 1880.

Forul matrimonial gr. or. al tractului prot. II al Brașovului.

Ioan Petric m. p.
protopresbiter.

Ioan Cristea,
compactoor.

Să recomandă onoratului p. t. public român cu legarea de cărți broșure, protocoale etc., promt și solid cu cele mai moderate prețuri.

Sibiu, 20 Februarie 1880.
Strada (ulița) Cismădiei Nr. 31.

[6] 3—3

Mașini de sement cucuruzul și pluguri.

Mașini de sement cucuruzul cu trei grape	20 fl.
Mașini de sement cucuruzul cu done grape	17 „
Pluguri de fer cu un corman	13—14 „
Pluguri întorătoare, construite de nou, sistema Hohenheimer cu fer de rezervă	16 „

se află în sortiment mare la

Andreas Rieger

în Sibiu.

Obiecte neconveniente se primesc sau se schimbă în termen de 8 ȕile.

Banca generală de asigurare mutuală „TRANSILVANIA”.

A XI-a adunare generală ordinară

va avô loc Marți în 30 Martie 1880 c. n. la 3 oare după prând în casa proprie a institutului (strada Cismădiei Nr. 5.)

Obiecte de pertactare sânt:

1. Darea de samă despre afacerile anului 1879;
2. Raportul comitetului de supraveghiare;
3. Întregirea consiliului administrativ;
4. Alegerea comitetului de supraveghiare;
5. Propuneri incurșuri;
6. Sortiri de obligațiuni a le fondului de întemeiare.

Sibiu în 3 Martie 1880.

[5] 1—2

Consiliul administrativ.